

vilde hjælpe. Jeg tror virkelig, at saalænge der er politiske Partier her i Landet, maa alle være til en vis Grad partiske, for jeg tror ikke, at noget Menneſke kan ſtaa udenfor alle Partier, men det er heller ikke nødvendigt. Det, det gjælder om, er, at faae en Ret, ſtabe en Ret, hvis Dom ikke af Partipolitiken kan udregnes forud gennem Kalkuler, byggede paa de enkelte Menneſkers Sympathier eller Antipathier, alſaa en Ret, der ikke kan bruges ſom Beſiktel i de politiske Partikampe og Intriger, og det er det muligt at ſtaffe. Det ſkaffede man efter 1849, hvorfor ſkulde man ſaa ikke, ogſaa kunne gjøre det efter 1866? Hvordan var man ſig ad i 1849? Man ſammenſatte Retten af Repræſentanter for begge Partier. Dengang var der Fare for en Strid mellem den almindelige Valgret og Kronen; man ſammenſatte en Rigsret af Repræſentanter for den almindelige Valgret og Kronen, man ſørge for at tilveiebringe et Moment af Uberegnelighed, der gjorde al politisk Kalkule umulig. Hvorfor ſaa ikke gjøre akkurat det Samme nu efter 1866, da Faren er for en Konflikt mellem den almindelige og den privilegerede Valgret? Hvorfor ſaa ikke ſammenſætte Rigsretten af Repræſentanter for den almindelige og den privilegerede Valgret og ſørge for paa lignende Maade at forhindre politiske Beregninger. Det er derfor det, vort Forslag gaar ud paa. Vi indſtrænke det Forslag, vi her have ſtillet til en Forandring i Grundlovens Beſtemmelſer, til en Forandring af Rigsretten, gaaende ud paa, at Rigsretten for Fremtiden ſammenſættes af Repræſentanter, i ligeligt Tal valgte af Landſthing og Folkething. Men naturligvis indſtrænke vi os ikke til det. — En af Hovedanferne imod den nuværende Rigsret er den, at dens Medlemmer have ſiddet ſom Rigsdagsmænd og arbeidet med og ſtemt over de ſamme Sager, de nu ſidde ſom Dommere i, og ſaa er det jo umuligt, at de kunne være upartiske. Det er det, man har betegnet ſom Rettens Inhabilitet. For at fjerne det, have vi optaget i Forslaget en Beſtemmelſe, der gaar ud paa, at ingen Rigsdagſmand maa være Medlem af Rigsretten, Rigsretten ſkal vælges udenfor Rigsdagens Medlemmer. Høieſteret, ſom tidligere har været repræſenteret ex officio i Rigsretten, have vi ſelvſølgelig maattet foreſlaa ſkal udgaa

paa denne Maade af Rettens Sammenſætning, men efter vor Mening er det Noget, der i Grunden er fuldt naturligt, en Følge af, at Rettens Opgave er en væſentlig anden. Det, hvorfor der vilde være Grund til at lade Høieſteret være repræſenteret i Rigsretten, er jo ikke det, at den repræſenterer den ene Part, men det, at man i enhver ſaadan Ret helſt ſkulde have et retskyndigt Element ex officio repræſenteret, for at Retten ikke ſkulde ſavne den fornødne retskyndige Viſtand. Det er nu Noget, ſom viſt nok er et meget tvivlſomt rigtigt Princip. Der findes ikke i de fleſte Landes Forfatninger, ſaavidt mig beſkjendt, en ſaa udpræget Repræſentation fra den juridiske, den retskyndige Side, ſom i vor Forfatning, og det er jo i Grunden i Strid med Rigsrettens Karakter ſom en Rævningeret, og det er jo Rigsrettens alligevel, det er en Rævningeret, en Rægmandsret. Men dertil kommer, at efterat vi have optaget en Beſtemmelſe om, at Rigsrettens Medlemmer ikke ſkulde vælges blandt Rigsdagens Medlemmer, men udenfor diſſe, ſtaar det jo i ethvert Things Haand at forſyne Retten med et ſaa ſærligt retsvidenſtabeligt Element, ſom de ſelv vilde, og derſom de ikke tro, at det er nødvendigt, ſaa er jeg overbevist om, at det, ſom alle Menneſker i Landet mene kan undværes, det ogſaa kan undværes. Derimod have vi illovereſtømmelſe med baade den nuværende Grundlovs og Sunigrundlovens Beſtemmelſer foreſlaaet, at Rigsrettens Formand er Formanden for Landets øverſte Domſtol. Det er jo nødvendigt, at Retten, naar den er ſammenſat paa den Maade, vi foreſlaa, har en ſikker retskyndig Ledelſe, og en ligefrem Konſequent af, at Retten ſkal ſammenſættes ſaa upartisk ſom muligt, ſaa at Intet kan udregnes forud, er, at Rettens Formand ikke deltager i Afſtemmingen, hvad han jo heller ikke gjør i Rævningeretten. Endelig have vi optaget en Beſtemmelſe, ſom gaar ud paa, at kun et viſt Antal, et Flertal af Rettens Medlemmer ſkal deltage i Afgjørelſen af enhver Sag, alſaa, at et viſt Mindretal, en Tredeled, eller hvad man nu vil ſætte, ſkal træde ud ved enhver Sags Behandling. Grunden dertil er denne: Man kunde jo tænke ſig under ſærlig ſpændte politiske Forhold, at de to Thing eller et af dem benyttede